

BÖLÜM : IV
ekler

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

TALİMATNAMESİ DEĞİŞİKLİK TASARISI

Madde 16.

Yürürlükte olan şekil

Oda senelik umumi heyeti, her yıl Şubat ayının ilk yarısı içinde Odaya kayıtlı olanlardan hasıl bulunanlarla, Şubelerin ayrı toplantı yaparak kayıtlı azalarının belirli bir nisbeti dahilinde seçecekleri delegelerin iştirakiyle çalışmalarına başlar.

Değişiklik Gerekçesi

TMMOB Talimatnamesinde öngörüldüğü üzere Genel Kurulun Şubat ayı içinde yapılması gerekir. Adı geçen talimatnameye uygunluk sağlamak bakımından madde değiştirilmiştir.

Önerilen Şekil

Oda yıllık olağan Genel Kurulu, her yıl Şubat ayı içinde Odaya kayıtlı olanlardan hazır bulunanlarla, Şubelerin ayrı toplantı yaparak kayıtlı üyelerinin belirli bir oranı dahilinde seçecekleri delegelerin iştirakiyle çalışmalarına başlar.

Madde 26 — c

Maddenin Yürürlükteki Şekli

Oda Yönetim Kurulunun üçte iki ekseriyetle alacağı karar ile,

Değişiklik Gerekçesi

Olağan üstü Kurul için alınacak karar ekseriyetine yapıcılık getirmek amaçlanmıştır.

Önerilen Şekil

Oda Yönetim Kurulunun, Yönetim Kurulu üye tam sayısının 2/3 ekseriyetiyle alacağı karar ile,

Madde 60 — c

Maddenin Yürürlükteki Şekli

Odanın gelirleri şunlardır

c) Her yıl Oda Yönetim Kurulunca teklif edilerek Genel Kurulu kararı ile âzadan alınacak aidat,

Değişiklik Gerekçesi

Seçimler bölümünde madde 62 den sonra «yeden subaylık vazifesini ilk defa olarak ifa edenlerden yıllık aidat alınmaz» denilmektedir. Bu hükmün, esas yeri Oda gelirleri arasındadır. İlgili maddeye ilâve edilmiştir.

Önerilen Şekil

Her yıl Oda Yönetim Kurulunca teklif edilerek Oda Genel Kurulu kararı ile âzadan alınacak aidat, (yedek subaylık vazifesini ilk defa ifa edenlerden yıllık aidat alınmaz).

Madde 62

Maddenin Yürürlükteki Şekli

Bütün seçimler gizli oyla yapılır.

Değişiklik Gerekçesi

EMO Genel Kurul Yönetmeliğinin 41. maddesine uygunluk sağlamak, Genel Ku-

rul çalışmalarını hızlı ve verimli hale getirmek.

Önerilen Şekil

Bütün seçimler gizli oyla yapılır. Ancak Genel Kurul Başkanlık Divanı için Başkan, Başkan yardımcıları ve Kâtiplerle çeşitli komisyonlara seçilecek komisyon üyeleri, Genel Kurul Temsilcileri, oy ayırım kurulu üyeleri, Odalar birliğine gidecek Oda delegeleri Genel Kurulun aksine bir kararı olmadıkça açık oyla seçilir.

Madde 63

Maddenin Yürürlükteki Şekli

Rey pusulalarına en çok asil ve yedekler mecmuu kadar isim yazılır, asil ve yedekler aldıkları rey sayısına göre sıralanır.

Değişiklik Gerekçesi

TMMOB Talimatnamesinin 103. maddesi: Oy pusulalarına en çok o göreve seçilecek asil üye sayısı kadar aday adı yazmaya amir olduğundan ve Genel Kurul toplantı yönetmeliğimizin 42. maddesi de bu şekli kabul ettiğinden madde değişikliğe muhtaçtır. Ayrıca bir göreve asiller kadar yedek de seçilmesi gerektiğinden, seçimlerde bir göreve en az o göreve seçilecek asil ve yedekler sayısı kadar aday göstermek gerekir. Öneri bu hususa da açıklık getirmektedir.

Önerilen Şekil

Madde 63 — a

Bir göreve en az o göreve seçilecek asil ve yedekler toplamı kadar aday gösterilir.

Madde 63 — b

Genel Kurul, üyeleri oy ayırım kurulu tarafından dağıtılan hangi seçim için kullanılacağı belirtilmiş olan mühürlü oy pusulalarının herbirine en çok, o göreve seçilecek asil üye sayısı kadar aday adı yazabilirler.

Madde 63 — c

Asil ve yedekler aldıkları oy sayısına göre sıralanır.

Madde 63 — d

Oylarda eşitlik olursa yalnız eşit oy alanlar arasında yeniden oylama yapılır.

Madde 63 — e

Seçimlerle ilgili tüm işlemler Elektrik Mühendisleri Odası Genel Kurul Toplantı yönetmeliğinde belirtilmiştir.

EMO ŞUBE VE TEMSİLCİLİKLER YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİK TASARISI

Madde 5

Yürürlükte olan şekil

Temsilciler; bölgesi içerisinde Şube Yönetim Kurulu, haricinde Oda Merkez Yönetim Kurulu tarafından doğrudan doğruya veya istekliler arasından 2 yıl süre için tayin edilirler. Tayin işlemi temsilcilere, Merkeze, Şubelere yazı ile bildirirler. Odanın yayın organında yayımlanır gerekirse ilgili mercilere de bildirilir.

Maddenin değişiklik gerekçesi

Merkezden uzak bölgelerde Oda amaçlarını gerçekleştirici çalışmaların yapılması için şube ve temsilcilikler açılması bu yönetmeliğin 1. maddesinde öngörülmektedir. Oda Merkez Yönetim Kurulu çalışmaları cümlesinden olan temsilciliklerin çalışmaları Oda Genel Kurulunda aklanmaktadır. Merkez yönetim kurulu sorumluluğunda olan bu çalışmaları yürütecek temsilcilerin atanmasında son söz doğal olarak Merkez Yönetim Kurulunun olmalıdır.

Önerilen Şekil

a) Merkeze bağlı temsilciliklere Oda Yönetim Kurulu tarafından, Şubelerin bölgesi içerisindeki temsilciliklere ise şube Yö-

netim Kurulunun teklifi ve Oda Merkez Yönetim Kurulunun onayı ile temsilciler atanır.

b) Temsilciler doğrudan doğruya veya istekliler arasından 2 yıl için atanır.

c) Atama işlemi şubelere ve temsilcilere bildirilir. Odanın yayın organında yayımlanır. Gerekirse ilgili kurullara da bildirilir.

Madde 10 — 1 c

Yürürlükte olan şekil

Şube Denetleme Kurulu

Maddenin kaldırılma gerekçesi

a) Şube Genel Kurullarında mali yönden aklanan yöneticiler, Merkez Genel Kurulunda yeniden aklanarak 2 kez aklanma durumuna kalıyorlar. Aklanma bir kez ve EMO'nun en yüksek kurulunda, Merkez Genel Kurulunda yapılmalıdır.

b) Şube Yönetim Kurulları mali yönden Merkez Genel Kurulunda aklanacaklarından ve zaten Merkez denetçileri tarafından denetlendiklerinden, şube denetim kuruluna gerek yoktur. Merkez denetçileri Odayı tüm organları ile denetlerler.

c) T.M.M.O.B. talimatnamesinde Odaya bağlı şubelerin organları arasında denetleme kurulu bulunmaktadır.

Önerilen Şekil

Madde 10 — 1

Şubenin organları şunlardır :

a) Şube Genel Kurulu

b) Şube Yönetim Kurulu

Madde 14 — a ve Madde 14 — c

Yürürlükte olan şekil

Şube Genel Kurulu Gündemi en azından şu maddeleri ihtiva edecektir.

a) Yönetim Kurulu çalışma ve denetleme Raporlarının görüşülmesi ve Yönetim Kurulunun ibrası.

c) Yeni Yönetim Kurulu ve denetçilerin seçimi.

Değişiklik gerekçesi

Madde 10 — 1 c'nin kaldırılması gerekçesi ile aynıdır.

Önerilen Şekil

Madde 14 — a

Yönetim Kurulu çalışma raporlarının görüşülmesi ve Yönetim Kurulunun aklanması.

Madde 14 — c

Yeni Yönetim Kurulu seçimi

Madde 15

Yürürlükte olan şekil

Şubeler, şube ve merkez denetçileri tarafından denetlenir.

Değişiklik gerekçesi

Madde 10 — 1 c'nin kaldırılması gerekçesi ile aynıdır.

Önerilen Şekil

Şubeler, merkez denetçileri tarafından EMO denetleme kurulu yönetmeliğine göre denetlenir.

Madde 24

Yürürlükte olan şekil

Şubeler, Şube Genel Kurulu tarafından kabul ve Oda Genel Kurulu tarafından onaylanan bütçelerine göre giderlerini Oda adına yapacakları tahsilattan karşılar ve her ay sonunda Oda Merkezine gelir ve giderlerini (Oda Merkezi muhasebe yönetmeliğine göre) birer cetvel ile bildirirler.

Madde 26

Yürürlükte olan şekil

Şubelerin Gelirleri :

a) Odanın bütçesinden ayrılan ödenek (Bu ödenek şubenin zaruri personel ve büro giderlerinden az olamaz)

- b) Şube öz gelirlerinin % 80'ni.
- Alınan faizler,
 - Muhtelif hizmet karşılığında alınan ücret gelirler,
 - Diğer teşekkül ve şahıslardan alınan yardım ve bağışlar,
 - Proje, tasdik, vize, belge v.s. gelirleri.

Madde 27

Yürürlükte olan şekil

Madde 26 da belirtilmiş olan Şube gelirleri ve Şubede toplanan Oda Merkez hisse-lerinin, Şube bütçesinin 1/12 si çıktıktan sonraki griye kalan kısmı her yıl Ocak ayının ilk haftasında Oda hesabına yatırılır.

Madde 28

Yürürlükte olan şekil

Yıl sonunda sonuçlanacak Şube bütçesindeki fazlalıklar, gelir fazları adı ile gelecek yıl şube bütçesine gelir olarak konulur.

Madde 24, 26, 27, 28'in değiştirilmesi için ortak gerekçe

Elektrik Mühendisleri Odası; Merkezi, Şubeleri ve Temsilcilikleri ile bir bütündür. Bu yönetmeliğin 1. maddesi Şube ve Temsilcilikler açılmasının amacını açıklar. Bu amaç, Şubelerin Oda Merkezi dışındaki bölgelerde bulunan üyelere hizmet götürmesinden ibarettir.

«Odanın Merkez, Şube ve Temsilciliklerinin yürürlükteki kanun ve yönetmelikler gereğince bütün gelir ve giderleri Oda Merkez Muhasebesince muhasebeleştirilir» (Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği madde 2).

«Merkez ve Şubelerin Genel Kurula tasvibi alınmış bütçeleri aynen birleştirilerek Oda bütçesi olarak Oda Genel Kuruluna sunulur. ve tasdiki ile meziyete girer.» (Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği madde 6)

Şube ve Temsilciliklerin öz gelirlerinden bahsetmek yukarıdaki Bütçe ve Muhasebe

yönetmeliğinin 2. ve 6. maddelerine aykırıdır. Şube ve Temsilcilikler Merkez adına tahsilat ve tediyede bulunmak zorundadır.

Yürürlükteki şekilleri ile madde 24-26-27-28 yukarıda açıkladığımız nedenlere dayanarak değişikliğe muhtaçtır, maddelerin yürürlükteki bu şekilleri TMMOB talimatnamesine ve Oda yönetmeliğine aykırı olarak şubelere mali bağımsızlık sağlamaktadır. Ancak yönetmeliğin diğer maddeleri bu bağımsızlığın kullanılmasını engellemektedir. Önerilen değişiklikler bu hususlara çözüm getirmektedir.

Önerilen şekiller

Madde 24

Şubelerin Geliri :

EMO Genel Kurulunda onaylanan bütçe dahilinde Merkezden alınacak ödenektir. (Bu ödenek Şubenin zaruri personel ve Büro giderlerinden az olamaz)

Madde 26

Şubeler giderlerini, Oda Genel Kurulunda onaylanan bütçelerinin 1/12'si oranında Merkez tarafından her ay gönderilen ödeneklerle karşılarlar. Merkez ayrıca bütçenin onayından itibaren 10 gün içinde Şubelere Bütçelerinin 1/12'si oranında bir ödeneği zaruri ihtiyaç zamanlarında kullanılmak üzere gönderir. Mali yıl sonunda bütçede öngörülen tüm ödenek şubelere gönderilmiş olur.

Madde 27

Şubeler Oda adına yaptıkları tahsilatları buldukları ildeki bir Milli Bankaya Oda adına yatırırılar.

Madde 28

Şubeler Oda adına yaptıkları tahsilatlar ile giderlerini, Oda gelir ve giderlerinin fasıl ve maddelerine uygun olarak tutarlar ve her ayın ilk 15 günü içinde bir evvelki ayın gelir ve gider durumlarını gösterir

cetvel ile bunlarla ilgili tüm makbuz ve evrakları Oda Merkezine gönderirler.

Geçici Madde 2

Gerekçe

Yönetmelikte buraya kadar yapılması öngörülen değişiklikler onaylandığı taktirde şubelerde bulunan paraların Merkeze aktarılması gerekmektedir.

Önerilen Şekil

Değişiklik önerilerinin onaylanması halinde şubelerde bulunan paraların Merkeze toplanması doğaldır.

EMO BÜTÇE VE MUHASEBE YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİKLİK TASARISI

Madde 6

Yürürlükteki Şekil

Oda bütçesi Merkez, Şube ve Temsilciliklerin bütçelerinin birleşmesinden meydana gelir. Şubelerin bütçeleri, Şube Yönetim Kurullarınca denetçilerinin de mütalaaları alınarak hazırlanıp ve Şube Genel Kurulunun tensibine arz olunur. Merkez bütçesi Oda Yönetim Kurulunca Merkez denetçilerinin de mütalaası alınarak hazırlanır. Merkez ve Şubelerin Genel Kurula tasvibi alınmış bütçeleri aynen birleştirilerek Oda bütçesi olarak Oda Genel Kuruluna sunulur ve tasdiki ile meriyete girer. Bütçenin meriyet tarihi ile Oda Genel Kurulunun tasdik tarihi arasındaki devrede yeni yıl bütçesinden normal ve zaruri masrafların geçen yıl bütçesinin 1/12 nisbetinde yapmayı Oda ve Şube yönetim kurulları yetkilidir.

Değişiklik gerekçesi

Şube ve Temsilcilikler yönetmeliği değişiklik tasarısının şube denetçilerinin kaldırılması önerisi bulunmaktadır. Bu öneri onaylandığı taktirde, şubeler bütçeleri-

ni şube yönetim kurullarınca Merkez denetçilerinin de görüşlerini alarak hazırlamak durumunda olacaktır.

Önerilen Şekil

Oda bütçesi Merkez, Şube ve temsilciliklerin bütçelerinin birleşmesinden meydana gelir. Şubelerin bütçeleri, Şube yönetim kurullarınca Merkez denetçilerinin de görüşleri alınarak hazırlanır ve şube Genel Kurulunun onayına sunulur. Merkez bütçesi Oda Yönetim Kurulunca, Merkez denetçilerinin de görüşü alınarak hazırlanır. Şubelerin Genel Kurulda oluru alınmış bütçeleri Merkez bütçesi ile aynen birleştirilerek Oda bütçe taslağı olarak Oda Genel Kuruluna sunulur ve onayı ile yürürlüğe girer.

Bütçenin yürürlük tarihi ile Oda Genel Kurulunun onay tarihi arasındaki devrede yeni yıl bütçesinden normal ve gerekli masraflar karşılamak amacı ile her ay için geçen yıl bütçesinin 1/12'si oranında harcama yapmağa Oda ve Şube yönetim kurulları yetkilidir.

Madde 9

Fasıl I - 6

Yürürlükteki Şekil

Alınan faizler (Şube öz gelirleri ile ilgilidir)

Değişiklik gerekçesi

Şube ve Temsilcilikler yönetmeliğinde Şube öz gelirlerinin kaldırılması tasarısı onaylandığı taktirde şube öz gelirleri diye bir husustan bahsedilmez.

Önerilen Şekil

Fasıl I - 6

Madde 9

Alınan Faizler

Fasıl II - 2

Dğer teşekkür ve şahıslardan yardımlar (Şube öz gelirler ile ilgilidir.)

Fasıl II — 3

Muhtelif hizmet karşılığı alınan ücretler ve gelirler (Şube öz gelirleri ile ilgilidir.)

Fasıl II — 7

Proje, tescil, vize belge v.s. gelirleri (Şube öz gelirleri ile ilgilidir.)

Fasıl II — 8

Müşavir Mühendislik Büro tescil ve belge gelirleri (Şube öz gelirleri ile ilgilidir.)

Değişiklik gerekçesi

Fasıl I - 6'nın değişiklik gerekçesinin aynıdır.

Önerilen Yeni Şekiller

Madde 9

Fasıl II — 2

Diğer teşekkül ve şahıslardan yardımlar.

Fasıl II — 3

Muhtelif hizmet karşılığı alınan ücretler ve gelirler.

Fasıl II — 7

Proje, tescil, vize, belge v.s. gelirleri.

Fasıl II — 8

Müşavir mühendislik büro tescil belge gelirleri.

Madde 10

Dergi giderleri

Fasıl V

Değişiklik gerekçesi

1. Yayın Kurulu huzur hakları
2. Yayın Sekreteri ücreti
3. Yazar ücretleri
4. Mecmua baskı ücretleri
5. Mecmua P.T.T. yollama giderleri

Yürürlükte olan şekil

Yayın işleri ile görevli tüm personel ücretlerinin tek bir gider maddesinde toplanması amaçlanmıştır.

Önerilen Şekil

1. Yayın Kurulu huzur hakları

2. Yayın personeli ücretleri

3. Dergi baskı ücretleri

4. Dergi P.T.T. yollama giderleri

Madde 26

Yürürlükte olan şekil

Oda Genel Kurul toplantılarına katılmak üzere görevlendirilmiş bir başka şehre giden üyelere mektuen ve Oda Yönetim kurulunca bütçe imkânlarına göre en çok 200 TL harcırah verilir. Ayrıca yol parası, gündelik v.s. adı altında bir başka ücret ödenmez. Odaca üyelerinin ve Genel Sekreterin başka şehre görevli olarak gönderilmesi halinde kendilerine yol parası ve günde 60 TL harcırah ödenir. Oda hizmetlerine de brüt maaşlarının % 3'ü tutarında ve en az 30 TL harcırah ve yol masrafları ödenir.

Değişiklik gerekçesi

17. Genel Kurulda EMO Harcırah yönetmeliği onaylanmış olup; Oda yönetim kurulu üyeleri, Oda Müdürü, Oda Müşaviri yönetim kurulunca görevlendirilecek üyeler, denetçiler ve Oda memurlarına uygulanacak harcırah hükümleri adı geçen yönetmelikte saptanmıştır.

Harcırah yönetmeliğine uygunluk sağlamak bakımından maddede değişiklik yapılması gereklidir.

Önerilen Şekil

Oda Genel Kurul toplantılarına katılmak üzere görevlendirilip bir başka şehre giden üyelere maktuen ve Oda Yönetim Kurulunca bütçe imkânlarına göre en çok 200 TL harcırah verilir. Ayrıca yol parası, gündelik v.s. adı altında bir başka ücret ödenmez. Oda Yönetim Kurulu üyeleri, Oda Müdürü, Oda Müşavirleri, Yönetim Kurulunca görevlendirilecek üyeler, denetçiler ve Oda memurlarına EMO Harcırah yönetmeliğinde saptanmış maddeler uygulanır.

Madde 22

Yürürlükte olan şekil

Oda mutemetliğince tahsil olunan paralar-
dan 4000 TL. dan fazlası kasada bulundu-
rulmaz, fazla olan para behamel Bankalar-
daki cari hesaplarımızdan birine tevdi edi-
lir.

Değişiklik gerekçesi

Uygulamada zorluk çekilmektedir. Banka-
lar kapandıktan sonra da çalışmaya de-
vam eden Oda mutemetliğinin kasasında

4000 TL.'nin üstünde paralar biriktiği gün-
ler bulunmakta ve fakat Bankaya yatırıla-
mamaktadır. Bu bakımdan kasa mevcu-
dunun sınırı olan 4000 TL. arttırmak ge-
reker.

Önerilen Şekil

Oda mutemetliğince tahsil olunan paralar-
dan 10.000 TL.'dan fazlası kasada bulun-
durulamaz, fazla olan para mutlaka Ban-
kalardaki cari hesaplardan birine yatırıl-
malıdır.

LIBYA GÖÇÜ

Her geçen gün ağırlaşan yaşama koşulları, özellikle kamu kesiminde çalışan üyelerimizi büyük ekonomik bunalıma sürüklemiştir.

Geçtiğimiz günlerde günlük gazetelerde çıkan, Libya'nın 70 elektrik mühendisi isteğine ilişkin ilânlar üzerine, yüzlerce üyemiz Libya'ya göç etmek için çareler aramaya başlamıştır.

Kalkınma zorunda olan bir ülkenin teknik elemanlarının göçü ile ilgili, bu somut örneği aşağıda bilginize sunduğumuz 26 Mayıs 1972 günlük basın bülteni ile bir kez daha kamu oyuna ve ilgililere duyurduk.

BASIN BÜLTENİ

Geçtiğimiz günlerde Libya Hükümeti'nin Türkiye'den 70 elektrik mühendisi isteğine ilişkin ilânlar günlük gazetelerde yer almıştı. Bu ilân üzerine yüzlerce elektrik mühendisi Libya Büyük Elçiliğine ve Odamıza başvurup göç etmek için çareler aramaya başlamıştır. TRT'deki elektrik mühendislerinin % 90'ı Libya'ya göç etmek için sıraya girmiş bulunmaktadır.

Parlamento'da konuya değinen bir milletvekilinin yakınmaları cevap bulamamış, hatta bir hükümet yetkilisi, imam yardımcılarına verilecek haklardan söz ederken, teknik elemanların yan ödemelerine değinmek gereğini bile bulamamıştır.

Bu örnek, kalkınma zorunda olan yurdumuzda teknik elemanlara verilen önemi açıkça yansıtmaktadır.

Personel Kanunu'na göre 5 yıl tecrübeli bir mühendis yıllık 25,000 TL. brüt ücret alırken, Libya hükümeti yılda 130.000.— TL. vermektedir. 10 yıl tecrübeli bir mühendis yurdumuzda yıllık 31,080.— TL. brüt ücret alırken, Libya hükümeti yılda 162,000.— TL. vermektedir.

Ekonomik ve çalışma koşullarının düzeltilmesini bekleyen, yan ödemeler konusunda boş vaatlerle uyutulan teknik elemanların, yaşama olanaklarını dış ülkelerde araması doğaldır.

SONUÇ OLARAK

— Kamu kesiminde çalışan teknik elemanları geçim sıkıntısından ve yurt dışına göç etmekten kurtarmak üzere ücretler, yaşama koşullarının gerektirdiği düzeye ulaştırılmadan,

— Yabancı araştırma ve projelendirme büroları ile yapılmış anlaşmalar iptâl edilip, yabancı uzmanların işlerine son verilmeden,

— Hertürlü araştırma, projelendirme ve uygulama hizmetleri, kendi teknik gücümüze dayandırılmadan, bu göçlerin önlenemeyeceği ve yatırımların gerçekleştirilemeyeceği artık belgelenmiştir.

Kamuoyuna ve ilgililere duyururuz.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU

İSTANBUL ODALARARASI DAİMİ KOMİSYONU'NUN T.M.M.O.B. Konusundaki Ortak Görüşü

İşsizliğin her geçen gün biraz daha yoğunlaştığı, artan hayat pahalılığı karşısında, ücretlerin düştüğü bir dönemde, teknik elemanlar, bugün, çok daha önemli bir tehlikeyle karşı karşıyadır. Bu tehlike, teknik elemanların örgütleri meslek odalarının varlığını yönelmiş olan T.M.M.O.B. kanunu değişiklik teklifidir.

Sanayileşmek zorunda olan toplumumuz, ulusal sanayileşmenin şartları doğrultusunda, kendi teknik gücünü yaratmak ve bu gücün örgütlenmesini savunmak göreviyle karşı karşıyadır. Ulusumuzun gerçek istekleri de bu yöndedir. Bu istekleri savunmak, yurtsever aydın olarak, tek tek bütün teknik elemanların görevi olduğu gibi, onların örgütleri olan odaların da temel görevidir.

Bugün, ulusal sanayileşme ve kalkınma hareketi içinde görev alma durumunda olan ve bunu şiddetle isteyen 40 bini aşkın mühendis ve mimarımız, büyük bir işsizlik içinde kıvrılırken, ücretleri resmen düşülürken, yabancı uzman ve proje şirketlerine, her yıl, milyarın üstünde para ödenmektedir. Bu gerçek karşısında, teknik elemanların kendi aralarındaki çeşitli sorunlar, ikinci planda kalmak durumundadır. Birinci görevimiz, ulusal çıkarlarımıza aykırı ve tüm teknik elemanların varlığına yönelmiş olan yabancı uzman ve porje şirketleri karşısında birleşmek ve etkili bir mücadele vermektir. Mücadelede etkili olabilmek için, zorunlu ve kaçınılmaz olan birlik, aynı zamanda ulusal çıkarların da savunulması açısından yurtsever bir davranıştır.

Teknik elemanların canlı bir biçimde gelişen yurtsever birliği karşısında, bu birliği dağıtmayı amaçlıyan, T.M.M.O.B. kanunu değişiklik teklifi, şu anda üstünde durmamız gereken önemli bir konudur. Anayasal meslek kuruluşlarının hukuki varlığına temel teşkil eden idare hukuku esaslarına aykırı olarak getirilmiş olan değişiklik teklifi, mühendis ve mimarın meslek odalarına kayıt zorunluğunu ortadan kaldırırken, böyle bir değişikliğin, toplumumuza nasıl bir yarar sağlayacağı belirtilmemiştir. Zira böyle bir yarar sözkonusu değildir. Aksine 7303 sayılı kanunun, 34 ve 38. maddelerinde yapılmak istenen değişiklik, yabancı uzman ve ve porje şirketlerine hiçbir denetim getirmeden, yurdumuzun kapılarını onlara ardına kadar açmaktadır. Temelde sanayileşmenin zorunlu bir sonucu olan örgütlenmeye indirdiği darbenin yanında, bu niteliğiyle de yurt ve toplum çıkarlarına aykırı bir davranıştır.

Teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklarına karşı girişilen hareketlerin, böylesine yoğunlaştığı bir dönemde, uzunca bir zamandanberi bitkisel hayat yaşayan T.M.M.O.B.'nin kongresinden söz edilmektedir. Meslek odalarının bir üst organı olan T.M.M.O.B. çevresinde, mevcut statüsüyle, sıhhatli bir birliğin yaratılamayacağı iddiaları yaygındır ve bu iddialarda doğruluk payı da vardır.

Ancak, iddiaların esasını teşkil eden, meslek odalarının bizzat tüzel kişiliğe sahip olması isteği, mevzuat açısından tam bir açıklığa kavuşmamış olsa bile, odaların uzun ve etkili mücadeleleriyle fiili bir gerçeklik kazanmıştır. Şu anda önemli olan da budur. Dolayısıyla, odaların T.M.M.O.B. karşısında, daha fazla özerk olmasını sağlayacak mevzuat değişikliği, mevcut şartlar içinde acil bir önem taşımamaktadır. Özellikle, mevzuat değişikliğini kabul veya reddetme yetkisine sahip olan çevrelerin, bizzat getirmiş oldukları değişiklik teklifi ortadayken, bu konudaki isteklerimizi, bu açıdan da değerlendirmemiz ve dikkatli olmamız gerekir.

Bugün için, acil meselemiz, teknik elemanlar arasındaki birliği güçlendirerek, ekonomik ve demokratik haklarımızı etkili bir biçimde savunmaktır. T.M.M.O.B. kongresi bu yönde önemli bir olanaktır ve kongre mutlaka gerçekleştirilerek, teknik elemanlar arasında birliğin somut bir belgesi haline getirilmelidir.

Önümüzdeki dönemde, aramızdaki birliğin daha da güçlenmesi için çalışalım. Eğer, birliğimizin doğrultusunda, bazı mevzuat değişikliklerine ihtiyaç duyuyorsak, bunu da T.M.M.O.B. çatısı altında, mevcut şartları dikkate alarak, hep birlikte araştıralım.

Elektrik Mühendisleri Odası İst. Şb.

Kimya Mühendisleri Odası İst. Şb.

Gemi Mühendisleri Odası

Makina Mühendisleri Odası İst. Şb.

İnşaat Mühendisleri Odası İst. Şb.

Mimarlar Odası İst. Şb.

YABANCI TEKNİK İŞ GÜCÜ İTHALİNE HAYIR !

TEKNİK PERSONELE TÜM HAKLARI VERİLMELİDİR

TMMOB ve Meslek Odalarının 20 Haziran 1972 Tarihli Basın Bildirisi

50 BİN TEKNİK ELEMANIN ORTAK GÖRÜŞ VE İSTEKLERİ

Sanayileşme ve kalkınma isteklerinin yoğunlaştığı günümüzde, sayıları 50 bini aşan teknik elemanların, bu konulardaki görüş, öneri ve isteklerinin de dikkate alınması zorunlu olmaktadır.

Çağdaş bilim ve yaratıcı tekniklerin uygulayıcıları olarak, ulusal sanayileşme ve kalkınma içinde, bütün çalışanlar gibi teknik elemanların da görevi, önemi ve yeri tartışılmaz bir konudur. Buna rağmen, şimdiye kadar izlenmiş ve izlenmekte olan kalkınma politikasına bağlı olarak, teknik elemanların, çağdaş bilim gereğince, sanayileşme ve kalkınma hareketi içinde istedikleri yer, fiilen engellenmiştir.

Resmi istatistiklere göre, 1963 den bu yana, hayat pahalılığı % 100 den fazla artmasına rağmen, teknik eleman ücretleri 1963 seviyesinde dondurulmuş, hatta yer yer bu seviyenin de altına düşürülmüştür. Bir yandan teknik elemanların bu yön-
deki ekonomik istekleri, senelerden beri, gelen bütün iktidarlarca, bütçede para yok gerekçesiyle devamlı olarak ertelenirken, öte yandan, sadece 1970 senesi için-
de, sanayileşme ve kalkınma konusundaki teknik hizmetler için, **YERLİ TEKNİK ELEMANLARA ÖDENEN TOPLAM ÜCRET 237 MİLYON LİRADA KALIRKEN, YABANCILARA ÖDENEN ÜCRET 1 MİLYAR 343 MİLYON LİRAYA ULAŞMIŞTIR.** Bu rakamlar, teknik elemanları yabancı diyarlara göçe zorlayan işsizliğin temel nedenidir.

Teknik elemanların yıllardır birikmiş ekonomik istekleri karşısında, ilgililerin yan-
ödemelerin gerçekleşeceği konusunda yapmış oldukları açıklamaların yanısıra yine
aynı çevrelerin hazırlamış oldukları bir tasarı, çok daha vahim gelişmelere yol
açacak mahiyettedir.

D.P.T. nin hazırlamış olduğu son teşvik tasarısının 5/f maddesi aynen şöyledir.

f. YABANCI TEKNİK PERSONEL

**GENEL TEŞVİK TABLOSUNUN BİR VE İKİNCİ DERECELERİNDEKİ YERLİ TEŞEBBÜSLER, İSTİHDAM ETTİKLERİ YERLİ PERSONEL SAYISININ % 5 İ ORANINDAN FAZLA OLMAMAK ÜZERE YABANCI UYUKLU TEKNİK PERSONELİ, BU KANUNDA ADI GEÇEN MERCİLERDEN AYRI BİR İZNE OLMAKSIZIN İSTİHDAM EDEBİLİRLER ve BUNLARLA İLGİLİ HARCAMALARI GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ MATRAHINDAN BİR KAT FAZLASI İLE İN-
DİRİLİR.**

Son derece masum görünen bu maddenin, gerçek mahiyeti şudur : Örneğin, 1000 kişilik bir işletme, bu tasarıya göre, 50 yabancı teknik personel çalıştırabilir. Çöl zamlarıyla birlikte, (yurdumuz, yabancılar için çöl kabul edildiğinden, her yabancı bu zammı alır) bir yabancı personelle ilgili ödemeler, aylık en az 2 bin dolar, yani 30.000 TL. dir. 50 kişi için enaz aylık 1,5 milyon, yıllık 18 milyon TL. ödeme yapılacak demektir. Bu miktarın bir kat fazlasıyla, yani 36 milyon lira olarak, gelir ve kurumlar vergisi matrahından düşülmesi demek, bu vergilerin sözü konusu işletmelerce hiç ödenmeyeceği anlamına geldiği apaçık ortadadır. Amacı kâr etmek olan bütün teşebbüslerin, Anayasaya aykırı olarak meşrulaştırılmış bir vurgun imkânına değerlendirmek için, yerli teknik personeli kapı dışarı ederek, yabancıları çalıştırmalarına, nasıl engel olunabilir?

Senelerden beri, teknik hizmet ücreti olarak yabancılar için ödenen korkunç meblağlar ve son teşvik tasarısı açıkca göstermektedir ki, bütün çalışanlarla birlikte yurt kalkınmasının vazgeçilmez unsurları olan teknik elemanların hakları, bir avuç sermaye gurubuyla, yabancılar arasında bölüşülmektedir.

Şimdi soruyoruz :

YERLİ TEKNİK ELEMANLAR KESİN BİR İŞSİZLİK İÇİNDEYKEN ve YETKİLİLERCE BU DURUMA HİÇ BİR ÇARE ARANMAZKEN, YABANCILARIN YURDA GİRİŞİ NEDEN TEŞVİK EDİLMEKTEDİR? BU TASARI YURT ÇIKARILMAYLA NASIL TELİF EDİLMEKTEDİR?

Ve yine soruyoruz!

ANAYASAMIZIN İKTİDARLARA TARİF ETTİĞİ GÖREV, KENDİ VATANDAŞLARINI İŞSİZ BIKARIP, YABANCILARA İŞ BULMAK MIDIR?

Ve yine soruyoruz!

Atatürkçü bir düşünceyle hareket edileceği iddialarının yaygınlaştığı şu sıralarda, bu iddiaların gerçeklik kazanması, Atatürk'ün görüşlerine aykırı düşmemekle bağdaşır mı?

1 Mart 1922 de Atatürk şöyle diyordu :

«TANZİMAT'IN AÇTIĞI SERBEST TİCARET DEVRİ AVRUPA REKABETİNE KARŞI KENDİSİNİ MÜDAFAA EDEMEYEN İKTİSADİYATIMIZI BİR DE İKTİSADİ KAPİTÜLASYON ZİNCİRLERİYLE BAĞLADI. TEŞKİLAT BAKIMINDAN BİZDEN ÇOK KUVVETLİ OLANLAR MEMLEKETİMİZDE, BİR DE FAZLA OLARAK İMTİYAZLI MEVKİDE BULUNUYORLARDI. KAZANÇ VERGİSİ VERMİYORLARDI. İSTEDİKLERİ ZAMAN, İSTEDİKLERİ EŞYAYI, İSTEDİKLERİ ŞARTLAR ALTINDA MEMLEKETİMİZE SOKUYORLARDI. BÜTÜN İKTİSAT KOLLARIMIZA BU SAYEDE MUTLAK HAKİM OLMUŞLARDI. EFENDİLER BİZE KARŞI YAPILAN REKABET HAKİKATEN ÇOK GAYRİMEŞRU, HAKİKATEN ÇOK KAHREDİCİ İDİ. RAKİPLERİMİZ BU SURETLE GELİŞMEYE ELVERİŞLİ SANAYİMİZİ DE MAHVETTİLER, ZİRAATİMİZE DA ZARAR VERDİLER. İNKİŞAF VE MALİ VE İKTİSADİ GELİŞMEMİZİN ÖNÜNE GEÇTİLER».

Gerçek Atatürkçü düşünceye ve Anayasa aykırı olarak hazırlanmış olan bu tasarı, devlet bütçesine MİLYARLARI aşan bir yük getireceği ve bu niteliğiyle tam bir KAPİTÜLASYON olacağı aşıkardır.

Öte yandan, aynı bütçede para yok gerekçesiyle, teknik elemanların ekonomik istekleri yıllarca ertelenmiştir. Son günlerde, yan ödemeler adı altında, ilgililere açıklanan miktarlar ise son derece yetersiz ve teknik elemanların çok az bir kısmını kapsamaktadır.

Gelişen bu şartlar karşısında, bugün sayıları 50 bini aşmış olan, yurt kalkınmasının vazgeçilmez unsurları teknik elemanların, ortak görüş ve acil istekleri şunlardır.

1. GERÇEKÇİ BİR GÖRÜŞLE, KENDİ DOĞAL KAYNAKLARIMIZA ve KENDİ İNSAN GÜCÜMÜZE DAYALI BİR SANAYİLEŞME VE KALKINMA POLİTİKASI İZLENMELİDİR.

Ancak bu yolla, her geçen gün yaygınlaşan işsizliğe çare bulunabilir, halkımızın mutluluk ve refahı sağlanabilir.

Ancak bu doğrultudaki sanayileşme ve kalkınma hareketi içinde, teknik elemanlar gerçek üretici yerini alabilir, çağdaş bilim ve yaratıcı tekniğin uygulayıcısı olabilirler.

2. BÖYLE BİR POLİTİKAYA BAĞLI OLARAK, SANAYİLEŞME VE YURT KALKINMASI İÇİN GEREKLİ OLAN TEKNİK HİZMETLERİN, YERLİ KADROLAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLMESİYLE İLGİLİ BÜTÜN TEDBİRLER SÜRATLE ALINMALIDIR.

Yurdumuzda faaliyet gösteren bütün yabancı proje şirketleriyle ilgili kararname-ler lağvedilmeli, yabancı teknik personel salgını durdurulmalıdır

Yabancı Teknik personel salgınını teşvik eden DPT'nin hazırlanmış olduğu kanun tasarısı Anayasaya aykırıdır. Bu nedenle derhal iptal edilmelidir.

Teknik Hizmetler ve Teknik Personel Kanunu, ilgili meslek Odalarının ve teknik eleman örgütlerinin görüşleri alınarak, en kısa zamanda çıkartılmalıdır.

3. BU KANUN ÇIKINCAYA KADAR, GEÇİCİ OLARAK, TEKNİK ELEMANLARIN EKONOMİK HAKLARINI ELDE EDEBİLMELERİ İÇİN, YAN ÖDEMELER DERHAL ÇIKARTILMALIDIR.

Yan ödemelerde, teknik eleman ücretlerinin 1963 seviyesinde dondurulduğu ve o tarihten bu yana geçinme endeksinin % 100 oranında yükseldiği dikkate alınarak, zamlar da en az bu oranda gerçekleşmelidir.

Yan ödemeler, sadece genel ve katma bütçeli dairelerle bazı yönetici kademedeki çalışanlara değil, iktisadi devlet teşekkülleri, belediyeler ve diğer kurumlardaki tüm teknik elemanlara kademe ayırımı yapılmaksızın verilmelidir.

Kamuoyuna ve ilgililere duyurulur.